

TOELICHTING

op de bepalingen in de Beheersverordening De Nieuwe Ooster

Het juridische kader voor de lijkbezorging wordt voornamelijk bepaald door de Wet op de lijkbezorging en het Besluit op de lijkbezorging. Deze verordening is een nadere invulling van deze regelgeving. Regels die al in de genoemde wetten staan worden in deze verordening niet herhaald. Waar dat relevant is, wordt in deze toelichting naar de hogere regelgeving verwezen. Voor een volledig beeld van de regelgeving moet echter de betreffende wet- en regelgeving zelf worden geraadpleegd. De actuele wetgeving staat op www.overheid.nl.

Artikel 1 Algemene bepalingen

Onderdeel a. Aanvrager

De aanvrager is de persoon die -al dan niet via een uitvaartonderneming- een begrafenis of crematie regelt en hiervoor de belasting- of betalingsplichtige is. De aanvrager zal meestal een nabestaande van de overledene zijn, maar dat is niet noodzakelijk. Bij een begraafing in een algemeen graf wordt de aanvrager als gebruiker van het graf aangemerkt

Bij crematies is de aanvrager ook degene die na de crematie de bestemming aan de as geeft.

Bij een particulier graf of urnenplaats is tevens tenaamstelling van het grafrecht vereist. Het grafrecht kan ook gevestigd worden op naam van een andere (rechts)persoon dan de aanvrager. Niet de aanvrager maar de rechthebbende (of bij een urnenplaats: de gebruiker) geeft toestemming voor het begraven of de bijzetting van een asbus in een bepaald particulier graf of in of op een bepaalde urnenplaats

Onderdeel b. Algemeen graf

Algemene graven worden slechts uitgegeven voor directe teraardebestelling. Een algemeen graf kenmerkt zich daarnaast doordat de gebruiker geen zeggenschap heeft over wie er verder in het graf wordt begraven. In of op een algemeen graf kunnen geen asbussen worden bijgezet en geen asverstrooiingen plaatsvinden. Algemene graven worden voor tien jaar uitgegeven. Deze termijn kan niet worden verlengd. De gebruiker wordt op de hoogte gesteld van het moment waarop de ruiming van het graf plaats gaat vinden. Op dat moment kan de gebruiker de directeur verzoeken de overledene tegen de dan geldende regels en tarieven te laten opgraven, te laten herbegraven in een particulier graf of alsnog te cremeren. Crematie van deze stoffelijke resten op De Nieuwe Ooster is alleen mogelijk indien de stoffelijke resten uit een graf op De Nieuwe Ooster afkomstig zijn.

Onderdeel c. Algemene nis

Het betreft hier de bewaarplaats voor asbussen die wordt genoemd in artikel 59 lid 1 van de Wet op de lijkbezorging. Na een crematie is het dagelijks bestuur wettelijk verplicht de as minimaal één maand te bewaren. Daarna kan de aanvrager de as een andere bestemming geven.

Onderdeel g. Eigen graf

Sinds 2010 is in de Wet op de lijkbezorging het begrip "particulier graf" opgenomen voor een graf "met uitsluitend recht". Dit begrip komt overeen met het in de voorafgaande verordeningen gehanteerde begrip "eigen graf".

Onderdeel h. Gebruiker

De term gebruiker is gerelateerd aan een algemeen graf of urnenplaats. Het begrip rechthebbende is in deze verordening uitsluitend van toepassing op degene aan wie een uitsluitend recht op een particulier graf is verleend. Zie artikel 28 Wet op de lijkbezorging. In alle andere gevallen waar (graf)rechten worden verleend is sprake van een gebruiker.

Onderdeel m. Grafakte

De uitgifte van een ruimte waarin een of meer lijken en/of asbussen kunnen worden bewaard wordt altijd schriftelijk bevestigd. De brief waarmee dit geschiedt wordt in deze verordening de grafakte genoemd, ook als zij betrekking heeft op, het gebruik van een algemeen graf of een urnenplaats. De grafakte is een beschikking in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Dat wil zeggen dat tegen een dergelijke beslissing bezwaar kan worden gemaakt, indien men het niet eens is met de inhoud van dit besluit.

Onderdeel o. Grafrecht

Het grafrecht is het recht om gebruik te kunnen maken van een algemeen graf, een particulier graf of een urnenplaats. Bij een algemeen graf of urnenplaats is er sprake van een gebruiker.

Bij een algemeen graf heeft de gebruiker het recht om één overledene te begraven, maar heeft hij geen zeggenschap over wie verder in dit graf wordt bijgezet.

De gebruiker van een urnenplaats bepaalt binnen de mogelijkheden van zijn of haar grafrecht welke asbussen worden bewaard, bijgezet of verwijderd.

Bij particuliere graven is er sprake van een uitsluitend grafrecht; dan is er sprake van een rechthebbende in de zin van de Wet op de lijkbezorging. Alleen de rechthebbende bepaalt of er in het graf wordt begraven en hij moet –mede- toestemming voor een opgraving geven. Het zelfde geldt voor de asbussen in het graf. Voor elke begraafing of bijzetting van een asbus is daarom altijd toestemming nodig van de rechthebbende. Daarom dient het grafrecht altijd eerst op naam te zijn gesteld alvorens tot een begraafing of bijzetting van een asbus kan worden overgegaan. Het is niet noodzakelijk dat na het verstrekken van het grafrecht een particulier graf ook direct voor een begraafing moet worden gebruikt. Daarnaast heeft de rechthebbende (in tegenstelling tot de gebruiker) het wettelijk recht het grafrecht telkens opnieuw te verlengen. Voor een gebruiker is er over het algemeen wel de mogelijkheid, maar geen recht op verlenging van de rechten.

Een grafrecht is niet overerfbaar; bij overlijden van de rechthebbende moet het grafrecht over worden geschreven op naam van één andere (rechts)persoon. Dat kan één van de erfgenamen zijn, maar dat is niet noodzakelijk. Gebeurt dat niet dan kan het grafrecht ambtshalve vervallen

Zowel rechthebbende als gebruiker heeft het recht binnen de regels van grafbedekkingsvoorschriften te beslissen of en zo ja welke grafbedekking op het graf of urnenplaats wordt geplaatst. Zij zijn ook verantwoordelijk voor de grafbedekking en hebben de plicht deze goed te onderhouden.

Onderdeel q. Kindergraf

Voor lijken van kinderen zijn graven van kleinere formaten beschikbaar. Er is voor ouders uiteraard geen verplichting om van een kindergraf gebruik te maken. Kinderen kunnen ook worden bijgezet in een algemeen graf of in een ander particulier graf.

Onderdeel r. Onderhoudsbijdrage

De onderhoudsbijdrage is een recht om bij te dragen in de kosten voor het jaarlijkse onderhoud van de grafvakken, alsmede van alle groen en van alle voorzieningen op de begraafplaatsen. De rechthebbenden respectievelijk de gebruiker zijn verantwoordelijk

voor het onderhoud aan de grafbedekking van het individuele particuliere graf of urnenplaats.

Onderdeel s: Particulier graf

Een particulier graf kenmerkt zich doordat de rechthebbende het uitsluitend recht heeft onder meer om te bepalen wie er in het graf begraven wordt en voor hoe lang deze overledene(n) begraven worden gehouden. Particuliere graven kunnen ook bij voorbaat worden uitgegeven, dat wil zeggen zonder dat er direct in het graf begraven wordt. Particuliere graven worden in beginsel voor minimaal 20 jaar en maximaal 50 uitgegeven. Op enkele grafvakken is ook minimaal 10 jaar mogelijk. Mits tijdig aangevraagd heeft elke rechthebbende het recht deze uitgiftetermijn te verlengen met telkens minimaal 1 jaar en maximaal 20 jaar.

Onderdeel z: Urnenplaats

Een urnenplaats kenmerkt zich door het recht van een gebruiker om binnen de mogelijkheden van zijn of haar grafrecht op die urnenplaats te bepalen welke asbus of asbussen worden bewaard, bijgezet of verwijderd. Er rust geen uitsluitend grafrecht, in de zin van artikel 28 van de wet, op urnenplaatsen. Er is wel de mogelijkheid maar geen recht op verlenging van het grafrecht. Ook de uitgifte termijn kan korter dan 10 jaar zijn.

Onderdeel aa: Wet

Hoewel met 'de wet' juridisch gezien slechts de wet in formele zin wordt bedoeld (de Wet op de lijkbezorging), wordt in deze verordening onder die noemer ook de op deze wet gebaseerde regelgeving begrepen, zoals het Besluit op de lijkbezorging. Zie ook de wettechnische informatie bij de Wet op de lijkbezorging op www.overheid.nl.

Artikel 2 Beheer van de begraafplaats

Het hier omschreven beheer omvat het beheer van gemeentewege in ruime zin. Het voeren van de administratie en het aanleggen, openen, sluiten en ruimen van graven, het begraven, opgraven en herbegraven van lijken, het cremeren van lijken, het bijzetten en wegnemen van asbussen, het afnemen en plaatsen van gedenktekens, het verstrooien van as en het onderhouden van het terrein vallen er allemaal onder. De tarieven voor de onderscheidene diensten worden door de deelraad vastgesteld in de verordening op de heffing en invordering van lijkbezorgingsrechten.

Artikel 3 Administratie

Op grond van de artikelen 27, 50 en 65 Wet op de lijkbezorging is de houder van een begraafplaats of crematorium verplicht registers bij te houden van de begraven of gecremeerde lijken, de bestemming die aan de as is gegeven en de bijgezette asbussen, met een nauwkeurige aanduiding van de plaats van begraving of bijzetting. Artikel 10 van het Besluit op de lijkbezorging bevat nadere voorschriften ten aanzien van de gegevens die moeten worden opgenomen inzake de gecremeerde lijken, de bestemming van de as en de bijgezette asbussen.

De registers zijn geen zelfstandige boekwerken of computerbestanden, maar een onderdeel van de begraafplaatsadministratie. Deze administratie is voor derden niet toegankelijk. Er is een uitzondering gemaakt voor het geval iemand schade leidt als gevolg van de grafbedekking op graven of urnenplaatsen. De gegevens van de rechthebbende, die aansprakelijk voor de grafbedekking is, worden dan aan degene, die (vermoedelijk)schade heeft geleden verstrekt.

Lid 2

De wet legt verantwoordelijkheid voor de aanwezigheid van het juiste adres van de rechthebbende of gebruiker in de administratie bij de rechthebbende of gebruiker. De verordening verplicht rechthebbenden en gebruikers de wijziging van hun adres door te geven. Het is belangrijk het adressenbestand van de begraafplaatsadministratie actueel te houden, in verband met het aanbieden van verlenging van de termijn van particuliere graven respectievelijk urnenplaatsen en ook om gebruikers van een algemeen graf op te hoogte te stellen dat het graf wordt geruimd. .

Artikel 4 Openstelling en gedragsregels

Lid 1

De openingstijden kunnen bijvoorbeeld in de zomer of wegens een rondleiding of bij een avondactiviteit als Herinnering Verlicht worden verruimd.

Lid 2

Voor werkzaamheden als opgravingen en ruimingen kan de directeur tijdelijk (een deel van) de begraafplaats voor bezoekers afsluiten.

Lid 3

Bezoekers en werklieden dienen zich ordentelijk te gedragen overeenkomstig de op een begraafplaats gepaste wijze. Onder het "ordentelijk gedragen" wordt ook bedoeld andere bezoekers niet hinderen door het maken van luide muziek, het houden van picknicks, het plaatsen van een tent en met meer dan één auto bij een graf te parkeren

Lid 4

Onder georganiseerde rondleidingen wordt verstaan het al dan niet tegen vergoeding aanbieden van rondleidingen op De Nieuwe Ooster, waarbij sprake is van adverteren of berichtgeving in de krant of aankondigingen via internet. Er is natuurlijk geen bezwaar tegen als bijvoorbeeld een particulier zijn familie op zondagmiddag op de begraafplaats rondleidt.

Lid 5

In uitzonderlijke situaties kan aan anderen dan aan de in lid 4a bedoelde personen ontheffing worden verleend om op de begraafplaats te rijden. De bepaling is bedoeld als hardheidsclausule voor situaties waarin geen andere oplossing denkbaar is. In het algemeen geldt dat indien de ontheffing op deze bepaling een permanent karakter heeft, deze schriftelijk door het dagelijks bestuur wordt verstrekt. Indien het om een incidenteel geval gaat wordt volstaan met een mondelinge toestemming van de directeur. Er wordt terughoudendheid betracht in het verlenen van ontheffingen.

Artikel 6 Uitgangspunten indeling begraafplaats

Lid 1

Het artikel voorziet in de mogelijkheid van het dagelijks bestuur om feitelijk te kunnen sturen in het beheer van de begraafplaats.

Lid 2

Met deze regeling kan aan specifieke begraafwensen tegemoet worden gekomen. Te denken valt aan het rooms-katholieke of het islamitisch grafvak.

Lid 5 en 6

In sommige vakken kan de uitgifte van graven tijdelijk worden gestaakt, als dit voor herinrichting of groot onderhoud wenselijk is. Er kan bijvoorbeeld ook worden besloten om in een bepaalde urnenmuur geen nissen meer uit te geven. Bijvoorbeeld wanneer deze muur op korte of middellange termijn verplaatst of vervangen moet worden.

Artikel 7 Algemene graven

Algemene graven worden per definitie slechts uitgegeven voor directe teraardebestelling. Het is niet mogelijk een algemeen graf te reserveren.

Lid 2

Bij de algemene graven bestaat de mogelijkheid om te kiezen voor een algemeen zandgraf "speciaal". Hierin worden maximaal twee lijken begraven en de graven bevinden zich op een "goed gelegen" locatie. Voor de onderhoudsbijdrage geldt daarom een hoger tarief, mede omdat de beschikbare ruimte voor de grafbedekking groter is dan bij andere algemene graven.

Een lijk kan echter na afloop van de termijn op verzoek van de gebruiker of andere belanghebbenden worden gecremeerd of in een particulier graf worden herbegraven.

Lid 4

Omdat bijzetting van een asbus in een algemeen graf een inefficiënt ruimtebeslag zou betekenen, is dat uitgesloten. De aard van de algemene graven verzet zich tegen de mogelijkheid van asverstrooiing in een algemeen graf.

Artikel 8 Particuliere graven

Particuliere graven, waaronder ook de kindergraven vallen, kunnen bij voorbaat worden uitgegeven, dat wil zeggen worden uitgegeven zonder dat er direct begraven wordt. Voor een "bij voorbaat" uitgegeven graf moeten de gebruikelijke graf- en onderhoudsbijdragen worden betaald. Men kan een particulier graf ook alleen aanwenden als gedenkplaats bijvoorbeeld om er een gedenkteken op te plaatsen voor één of meer personen die elders begraven zijn, maar van wie het graf inmiddels is geruimd of personen die gecremeerd zijn.

Lid 1

Bij de uitgifte van een particulier graf kan de aanvrager een keuze maken of het een graf voor 1, 2 of maximaal 3 personen wordt. Hier wordt bij de eerste begrafenis rekening mee gehouden. In het verleden zijn wel graven voor 4 personen uitgegeven. Sinds 1991 is dit op grond van de wet niet meer toegestaan, behalve wanneer het om keldergraven gaat. Bestaande rechten worden gerespecteerd. In particuliere graven kunnen evenveel asbussen worden bijgezet als het aantal overledenen waarvoor het graf is uitgegeven. Er zijn particulier graven van verschillende formaten, waarbij de ruimte tussen de graven groter is en de gedenktekens iets breder en/of langer kunnen zijn. Om esthetische reden kan er alleen as in een graf worden verstrooid.

Lid 4

Kindergraven zijn bestemd voor een lijke omdat aanvragers vaak grote behoefte hebben aan een individueel gedenkteken. Het is mogelijk om, indien ouders dit wensen, een doodgeboren tweeling of later één asbus van een ander kind in hetzelfde graf bij te zetten.

Lid 5

In deze verordening is bepaald dat particuliere graven worden uitgegeven voor elke door de rechthebbende gewenste termijn tussen 20 en 50 jaren. Dit lid maakt het mogelijk dat er ook voor een periode van minimaal 10 jaar kan worden uitgegeven. Waar een uitgifte van 10 jaar mogelijk is, is ook de afkoop van de onderhoudsbijdrage voor 10 jaar verplicht. Na afloop van de eerste termijn van uitgifte is verlenging mogelijk van maximaal 20 jaar.

Lid 6

De wet schrijft voor dat de verlenging van het grafrecht binnen twee jaar voor het verstrijken van de lopende termijn moet worden aangevraagd. Het dagelijks bestuur doet de rechthebbende op grond van de wet altijd een aanbod tot verlengen. Indien de rechthebbende op dat aanbod in gaat kan het dagelijks bestuur dat verzoek niet weigeren. Indien een rechthebbende of gebruiker niet op korte termijn reageert op het aanbod tot verlenging van het grafrecht op een particulier graf of een urnenplaats, mag hij tot verlenging besluiten tot de dag voorafgaand aan de dag waarop het grafrecht verloopt. Indien de rechthebbende na het verstrijken van de termijn te kennen geeft alsnog met terugwerkende kracht te willen verlengen, heeft hij het recht op verlenging verloren. Het dagelijks bestuur kan besluiten met een verlenging met terugwerkende kracht in te stemmen. Indien het graf inmiddels is geruimd, is verlenging niet meer mogelijk.

Lid 7

Graven die voor onbepaalde tijd zijn uitgegeven en waarvan ook de onderhoudsbijdragen in het verleden voor onbepaalde tijd zijn afgekocht, worden in stand gehouden zolang de begraafplaats blijft bestaan. Echter, voor deze graven geldt ook de wettelijke regel dat bij ernstige verwaarlozing van de grafbedekking na een bepaalde aanmaningsprocedure het grafrecht vervalt.

Ook dient te worden voldaan aan de verplichting in artikel 20, dat het grafrecht binnen een jaar na het overlijden van de rechthebbende moet worden overgeschreven op een nieuwe rechthebbende. Mede ter controle of de rechthebbende nog wel in leven is en of diens bij de administratie bekende adres nog juist is, dient de rechthebbende om de tien jaar te bevestigen dat op het voortbestaan van het graf prijs wordt gesteld. Indien de rechthebbende zich zelf niet meldt of op een aanschrijving van de directeur niet reageert, kan het dagelijks bestuur het grafrecht vervallen verklaren.

Artikel 9 Algemene nis

Lid 1

Een asbus dient op grond van wettelijke voorschriften na crematie een maand te worden bewaard, alvorens de as een andere bestemming zoals verstrooiing of bijzetting krijgt. De aanvrager dient in beginsel binnen 6 maanden een bestemming van de as aan te geven. Indien de aanvrager binnen die termijn geen keuze kan maken, kan de termijn eenmalig, tegen extra kosten, verlengd worden.

De aanvrager van de crematie is op grond van de wet de persoon die beslist over de bestemming van de as en over het al dan niet verdelen van as. Indien meerdere nabestaanden een deel van de as krijgen, wordt de as primair ter beschikking gesteld van de aanvrager, die ze vervolgens verdeelt.

Naast de in artikelen 10 en 12 genoemde mogelijkheden van asbestemming kan de asbus aan de aanvrager van de crematie worden meegegeven. De as uit de asbus kan worden gedeeld en geborgen in verschillende urnen of objecten (bijvoorbeeld assierraden) De asbus kan ook worden bijgezet in een particulier graf. In dat geval zijn de bepalingen

betreffende particuliere graven overeenkomstig van toepassing. De asbus kan niet in of op een algemeen graf worden bijgezet.

Lid 2

Voor het geval de aanvrager van een crematie geen aanwijzingen voor de bestemming van de as geeft of deze niet uitvoert regelen deze leden dat de aanvrager daarmee aangegeven heeft dat de as moet worden verstrooid,

Artikel 10 Grafrecht urnenplaatsen

Lid 1

Het primaire verschil tussen een urnenplaats en een graf is, dat een urnenplaats te klein is om een lijk in te begraven. Een asbus kan wel worden bijgezet in een particulier graf, maar een lijk niet in een te krappe ruimte.

Lid 2

Er is geen bezwaar tegen wanneer een aanvrager de as uit meerdere asbussen in één urn wil bewaren. Als de assen in de urn niet meer te onderscheiden zijn is de as juridisch gezien verstrooid. Er moet dan wel een urnenplaats worden gekozen, waarin het aantal assen in die urn minimaal gelijk is aan het aantal asbussen, die in de urnenplaats bijgezet mogen worden.

Lid 3

Urn plaatsen zijn in juridische zin gelijk gesteld aan algemene graven, om de uitgifte voor kortere termijnen dan 10 jaar mogelijk te maken. Asbussen, die zich in of op een urnenplaats bevinden mogen op grond van de wet niet zonder toestemming van de gebruiker binnen een termijn van 10 jaren na de crematie worden geruimd. Urn plaatsen worden voor minimaal 5 en maximaal 10 jaren uitgegeven.

Lid 5

Voor het geval de gebruiker van een urnenplaats na de uitgiftetermijn het grafrecht niet verlengt, of het grafrecht ambtshalve is vervallen en de gebruiker ook na herinnering geen aanwijzingen voor de bestemming van de as heeft gegeven, regelt dit lid dat dan opdracht is gegeven voor verstrooiing van de as.

Artikel 12 Asverstrooiing

Verstrooiing kan behalve in een particulier graf ook plaatsvinden op een van de beide strooivelden van het gedenkpark: het bospriëel of de strooiweide. Verstrooiing kan ook plaatsvinden buiten het gedenkpark, op een strooiveld elders, boven open zee of op een andere door de overledene of diens nabestaanden gewenste plek. Men is daarbij uiteraard gebonden aan de daarvoor geldende regels van de betreffende gemeente; in voorkomende gevallen is ook toestemming van de eigenaar van de ondergrond vereist.

Artikel 14 Kennisgeving uitvaart en asbezorging

Lid 1 en 2

Het is wenselijk dat een begrafenis, crematie of bijzetting tijdig wordt gemeld. Het ligt in de aard der zaak dat bij een nieuw graf of een nieuwe urnenruimte wordt aangegeven welk type men wenst en voor welke termijn. Op het aanvraagformulier kunnen ook bijzondere omstandigheden worden gemeld, zoals een ongebruikelijk formaat lijkstaf en het gebruik van een lijkhoes. Het ingevulde formulier wordt ondertekend door de aanvrager.

Lid 6

Het bepaalde in dit lid heeft de bedoeling om het mee begraven van voorwerpen die niet in de grond horen, die niet vergankelijk zijn of die een natuurlijke lijkontbinding kunnen belemmeren, te voorkomen. Er is geen enkel bezwaar tegen het meebegraven van voorwerpen als kindertekeningen, een kleine stoffen knuffel of een rozenkrans. Maar wel tegen technische hulpmiddelen zoals een koelmatras, plastic zakken met kledingresten van het slachtoffer van een verkeersongeval, medisch afval e.d. In twijfelgevallen kan een uitvaartverzorger in overleg treden met de directeur.

Lid 8

Uitvaartverzorgers -of aanvragers die een overledene laten begraven zonder tussenkomst van een uitvaartverzorger– moeten tijdig voor de begrafenis of crematie een verklaring overleggen, waaruit blijkt dat voldaan wordt aan dit lid. Indien aan de hand van een recent aankoopbewijs kan worden aangetoond dat eventueel gebruik worden gemaakt van een lijkhoes van een merk en type dat voldoet aan de normen, hoeft geen testrapport meer te worden overgelegd. De eisen waaraan een lijkomhulling moeten voldoen staat in bijlage 1 van de Beheersverordening. Op grond van het art 4.117 uit Activiteitenbesluit van de Wet milieubeheer is het zo wie zo verboden in een crematieoven kisten te verbranden die met lood of zink zijn bekleed. Metalen en kunststof handvatten en andere versierselen van kunststof of metaal moeten voor invoer van de kist kunnen worden verwijderd

Artikel 15 Uitvoering uitvaart

Begravenissen en crematies vinden in de regel plaats op alle werkdagen. Soms wordt door opeenvolgende zon- en feestdagen de periode waarin niet begraven of gecremeerd zou kunnen worden te groot. De directeur kan dan ook begraving of crematie op andere dagen toestaan.

Begravenissen, crematies, bijzettingen van asbussen of verstrooiingen van as worden in de regel enkele dagen tevoren door uitvaartverzorgers aangemeld bij de directeur. De directeur zal zoveel mogelijk met de wens van de aanvrager rekening houden. Wanneer echter meer begravenissen, crematies of andere plechtigheden voor een zelfde tijdstip worden aangemeld, heeft de directeur voor een goede gang van zaken de bevoegdheid een ander tijdstip vast te stellen.

Artikel 19 Overdracht grafrecht

Lid 1

Het grafrecht moet altijd op naam van één (rechts)persoon staan, omdat dan duidelijk is wie over de rechten kan beschikken en aan de plichten kan worden herinnerd. Het grafrecht gaat niet automatisch over op grond van erfrecht, zoals vaak ten onrechte wordt gedacht.

Lid 4

De termijn voor overschrijving van een graf wordt gesteld op maximaal een jaar. Het is ongewenst dat graven van personen waarvan geen nabestaanden bekend zijn of waarvoor niemand zich meer verantwoordelijk voelt voor lange termijn in stand blijven, mede omdat de gemeente dan het risico draagt van schade die kan worden veroorzaakt door omvallende grafstenen en inzakkende grafkelders. De termijn waarbinnen een overschrijving gerealiseerd moet worden is veel korter dan een jaar, namelijk enkele dagen, als de rechthebbende is overleden en zelf in het betreffende graf begraven moet worden. Immers alleen een nieuwe rechthebbende kan de begraving toestaan.

Lid 5

Het vijfde lid bepaalt dat een rechthebbende afstand kan doen van het grafrecht, zonder aanspraak te kunnen maken op enige vergoeding. Het afstand doen van rechten kan een keuze zijn, wanneer het gedenkteken beschadigd of verwaarloosd is en de rechthebbende geen kosten voor herstel of een opknapbeurt wil maken.

Artikel 20 Opgraven

Artikel 21 Ruimen

Bij opgraven wordt een stoffelijk overschot of stoffelijke resten individueel herbegraven in een ander graf (op dezelfde of een op een andere begraafplaats) of gecremeerd. Het initiatief voor een opgraving ligt bij de rechthebbende. Het komt niet vaak voor, maar als daar gewichtige redenen voor bestaan kan de burgemeester besluiten een opgraving tijdens de grafrusttermijn toe te staan.

Bij ruimen wordt een graf leeggemaakt, waarbij de stoffelijke resten anoniem in het verzamelgraf opnieuw ter aarde worden besteld. Een bijzondere vorm van ruimen betreft schudden. In dat geval worden alle stoffelijke resten in een graf verzameld en op de onderste diepte van het graf geborgen om opnieuw ruimte te maken voor het begraven van nieuwe overledenen. Normaal gesproken worden alleen particuliere graven geschud. Ruimen vindt plaats nadat het grafrecht is vervallen. Om tot ruiming over te kunnen gaan moet ook de grafrusttermijn zijn verstreken. Het initiatief tot ruimen ligt bij de houder van de begraafplaats.

Voor een opgraving is altijd toestemming van de burgemeester nodig. Bij een particulier graf moet ook de rechthebbende akkoord gaan. De wet schrijft voor dat als de opgraving binnen een jaar na de begraafplaats vindt én het stoffelijk overschot wordt gecremeerd ook de toestemming van de officier van justitie nodig is.

Artikel 22 Vergunning voor gedenktekens

Lid 1

Het dagelijks bestuur stelt daartoe de zgn. "Voorschriften grafbedekking" vast. In deze voorschriften staan per (groep van) grafvak(en) de voorschriften voor bijvoorbeeld de maatvoering graf of urnenplaats, toegestane objecten op het graf of urnenplaats, beplantingsmogelijkheden, maatvoering, kleur, belettering en toegestane materialen van gedenktekens.

Lid 2

Voor grafbeplanting is geen vergunning vereist; Rechthebbenden en gebruikers dienen zich wel te houden aan de "Voorschriften grafbedekking" als die iets zeggen over beplanting.

Lid 7 t/m 9

Rechthebbenden en gebruikers zijn verplicht de grafbedekking goed te onderhouden. Dit onderhoud moet niet worden verward met de taak van het stadsdeel om de begraafplaats als geheel te onderhouden. Het stadsdeel heeft geen verplichting om individuele gedenktekens of grafbeplantingen aan te brengen, zo nodig te herstellen en te onderhouden. Dat neemt niet weg dat de begraafplaats het aanbrengen van beplantingen kan aanbieden.

Indien rechthebbenden en gebruikers de grafbedekking niet goed onderhouden of zich niet aan de vergunning of andere regels houden en ook na een waarschuwing in gebreke

blijven, kan op grond van het bepaalde in artikel 28 van de wet of op grond van artikel 26, tweede lid, onderdeel b, het grafrecht vervallen worden verklaard.

Het stadsdeel kan het - onverlet het bovenstaande - als haar taak zien om het onderhoud van graven en gedenktekens met een bijzondere historische of cultuurhistorische waarde voor haar rekening te nemen. Dit zal in het algemeen pas het geval zijn als het grafrecht is vervallen.

Artikel 23 Herstel schade aan grafbedekking

Grafbedekking wordt aangebracht voor risico van de rechthebbende of gebruiker. Indien een gedenkteken of beplanting tijdelijk wordt weggenomen in verband met een begraaving, is spontane breuk van (een deel van) het gedenkteken van bijvoorbeeld ouderdom of verborgen scheuren e.d., of het niet weer aanslaan van de teruggeplaatste beplanting, het risico van de rechthebbende of gebruiker. Indien een gedenkteken beschadigt door onzorgvuldig handelen of opzet van medewerkers van de begraafplaats, is De Nieuwe Ooster uiteraard wel gehouden tot vergoeding van de schade.

Artikel 24 Beplanting

Lid 4 en 5

Glazen losse voorwerpen worden geweerd, omdat die om kunnen vallen, waarbij scherven en splinters in de aarde terecht kunnen komen. Deze kunnen verwondingen veroorzaken als in een graf wordt begraven of beplanting of een gedenkteken wordt aangebracht. Voorwerpen die weg kunnen waaien, verontreinigen de begraafplaats. De begraafplaats is niet aansprakelijk voor verdwenen of beschadigde losse voorwerpen op een graf. Losse voorwerpen kunnen wegwaaien, of door andere bezoekers of door dieren worden weggehaald. Verwelkte bloemen, verwaarloosde planten, losse en glazen voorwerpen kunnen zonder voorafgaande kennisgeving en enig recht op vergoeding worden verwijderd.

Artikel 26 Vervallen en vervallen verklaren van het grafrecht

Lid 1

Naast de hier genoemde mogelijkheden bevat artikel 28 van Wet op de lijkbezorging een regeling dat het grafrecht bij verwaarlozing van het onderhoud van de grafbedekking vervallen.